

EEN MAAND MET VADER TRIEST

Br. René Stockman, f.c.

Petrus Jozef Triest, icoon van de caritas

“Liefde geeft krachten die de natuur niet kan geven.” Aan het woord is Kanunnik Petrus Jozef Triest, die in het begin van de 19de eeuw in België een ware revolutie van de caritas heeft ontketend, en dat in een samenleving die gebukt ging onder de gevolgen van de Franse Revolutie waarbij met de confiscatie van de kerkelijke goederen ook het caritatief netwerk dat door de Kerk was uitgebouwd volledig was tenietgedaan. Maar Triest bleef niet bij de pakken zitten, en als priester startte hij met de zorg voor armen, zieken, bejaarden, geesteszieken. Hij stichtte niet minder dan vier religieuze congregaties van broeders en zusters die met hem aan de caritas nieuwe stijl vorm gaven. Zo was hij baanbrekend in de zorg voor geesteszieken waarbij hij in 1815 in Gent de boeien brak waarmee deze zieken gevangen zaten. Het werd de start van een humane zorg, gestoeld op caritas die zich liet vertalen in een professionele benadering.

Zijn ijver haalde hij uit een hecht spiritueel leven, dat diepgang kreeg tijdens de jaren dat hij als onbeëdigd priester ondergedoken moest leven, en dat voor vijf jaar. Het werden de meest vruchtbare jaren op het vlak van zijn spirituele ontwikkeling. Gods liefde werd voor hem de grote realiteit in zijn leven, hij werd als het ware overweldigd door Gods liefde. Het was alsof God hem door deze schijnbaar verloren tijd wou voorbereiden om deze liefde heel speciaal aan armen en zieken te tonen. Ondanks de politieke overheden die zeker niet stimulerend waren voor initiatieven genomen door katholieken, slaagde hij erin een gans netwerk van zorg en opvoeding uit te bouwen, die hem bij zijn dood in 1836 de titel gaf van de Vincentius a Paulo van België.

In zijn teksten die hij ons naliet, wordt duidelijk dat we alleen van caritas kunnen spreken wanneer we ons laten inspireren door Gods liefde. Caritas is er de afstraling van. De liefdevolle grondhouding en de ontmoeting met de levende Heer Jezus in de persoon van de zieke en de arme vormen de kern van de caritas en maken het verschil met de filantropie. Bij Triest start de caritas vanuit een liefdevolle grondhouding, ze volgt de weg van de dienstbaarheid, ze draagt zorg voor de gehele mens en brengt steeds hoop in het leven, ook in de meest benarde levenssituaties. Hij noemt dit de verrijzenisvreugde die als perspectief in onze zorg voor medemensen steeds moet aanwezig zijn. “Aan deze mensen leven geven, kleren bezorgen waarmee zij zich kunnen toedekken, hun een bed geven en opschudden waarop hun gewond en ziekelijk lichaam rust, hun een zoeter leven geven door hun vuile en verkankerde wonden te zuiveren en te verzorgen: is dat hen niet doen verrijzen, hen uit de dood trekken, voor hen de zon laten schijnen, een nieuwe aarde scheppen?”

Br. René Stockman

Korte biografie

Petrus Jozef Triest (1760-1836) werd geboren in Brussel in België. Werd priester, en moest in de nasleep van de Franse Revolutie voor vijf jaar leven als een ondergedoken priester. Vanaf 1802 start hij, sterk gegrepen door de grote armoede die er heerste, met de zorg voor zieken, armen, bejaarden, mensen met een handicap en geesteszieken. Vanaf 1806 tot 1836, het jaar van zijn dood, bekleedt hij een vooraanstaande rol in de ontwikkeling van de armenzorg in Gent als lid van diverse commissies. Hij sticht vier congregaties: de Zusters van Liefde van Jezus en Maria, de Broeders van Liefde, de Broeders van Sint-Jan de Deo en de Zusters Kindsheid Jesu. Deze zusters en broeders zullen met Triest samenwerken om aan de armenzorg een caritatieve invulling te geven. Caritas was voor Triest liefde die zich vertaalt in medelijden en veruitwendigt in daadwerkelijke hulpverlening op een professionele wijze. Triest was een diep religieus bewogen priester die met groot organisatietalent de armen- en ziekenzorg in de eerste helft van de 19de eeuw in België opnieuw op de kaart heeft gezet.

De eerste reden die er ons moet aanzetten God dankbaar te zijn en Hem te beminnen ligt in het feit dat Hij ons geschapen heeft, het bestaan heeft gegeven en ons voortdurend in het bestaan houdt. Een andere reden waarom men God moet beminnen, is dat Hij voor ons is mens geworden en ons heeft verlost. Wij moeten God beminnen omdat Hij ons tot zijn kinderen heeft aangenomen. Maar hetgeen ons het meest moet aanzetten om God te beminnen, is dat Hij voor ons het allerheiligste sacrament van het altaar heeft ingesteld, waarin Hij zichzelf aan ons geeft tot spijs en drank, om daardoor heel zijn Geest in onze ziel te storten en de onsterfelijkheid aan ons lichaam mee te delen.

(Niet gedateerd sermoen)

Voor Vader Triest werd Gods liefde de grote realiteit in zijn leven. Hij werd als het ware overweldigd door deze liefde. Hij zag dan ook in alles de hand van God. Het is goed dat we net als hij ons grondig bezinnen over de plaats van God in ons leven. Kunnen we blij verwonderd zijn om het leven dat we uit zijn hand hebben ontvangen? Kunnen we nog dankbaar zijn wanneer we 's morgens ontwaken en opnieuw het leven als een geschenk voor een nieuwe dag mogen ontvangen? En ervaren we zijn levende aanwezigheid in de eucharistie en is iedere communie voor ons dan ook een ware Godsontmoeting? Er zijn zoveel momenten en gebeurtenissen in ons leven waarin we Gods aanwezigheid mogen ervaren, maar het is aan ons om daarvoor open te staan.

Vader in de hemel, dank U voor het leven dat U ons iedere dag opnieuw schenkt. Dank U voor de vele tekenen van uw liefde die we in ons leven mogen ontwaren. Dank U voor de natuur waarin we mogen leven, voor het zuivere water waaraan we ons kunnen laven, voor het dagelijks brood dat ons voedt. Dank U voor de liefde van medemensen om ons heen. Dank U omdat we U onze Vader mogen noemen, dat U ons geschapen heeft en dat we ooit bij U zullen mogen thuiskomen. Amen.

De liefde die de Heer Jezus ons getoond heeft bij de instelling van het allerheiligste sacrament van het altaar is het grootste dat Hij ooit bewezen heeft of ooit heeft kunnen bewijzen. We waren door de menswording en de verlossing reeds kinderen van de Vader, mede-erfgenamen van de Zoon en tempels van de H. Geest. Maar de liefde van Jezus Christus ging nog verder. In de eucharistie schijnt zijn liefde nog meer uit te blinken dan in het mysterie van de menswording. Bij zijn menswording scheen Hij op te houden met God te zijn, maar in dit heilig sacrament schijnt Hij zelfs op te houden met mens te zijn. In zijn menswording heeft Hij zich bekleed met de gedaante van een slaaf, maar in dit sacrament is Hij verborgen onder de gedaante van brood.

(Niet gedateerd sermoen)

Iedere eucharistieviering heeft een drievoudige dimensie. Het is een teruggrijpen naar een gebeuren in het verleden, een vroom herinneren van het moment dat Jezus het brood brak met zijn leerlingen en de woorden uitsprak: "Dit is mijn lichaam". Het is tegelijk een vooruitzien naar de toekomst, naar de eindtijd, wanneer Jezus in heerlijkheid zal terugkomen om alles in vervulling te brengen. Daarom bidden we: "Totdat Hij komt". Maar het is ook een moment in het heden, waarbij wij het offer dat Jezus bracht in het nu mogen vieren en deelachtig worden aan zijn Lichaam en Bloed. Daarom bidden we bij de consecratie: "Mijn Heer en mijn God". En deze woorden mogen we herhalen wanneer we in de communie echt één mogen worden met onze Heer en God.

Heer Jezus, in de Eucharistie komt U in ons aanwezig. Dank U voor deze grote gave, teken van Uw onuitsprekelijke liefde voor ons. In geloof bidden we met de woorden die U sprak bij het laatste avondmaal: "Dit is mijn lichaam". In hoop herhalen we telkens hoe we uitzien naar Uw wederkomst. En in liefde aanbidden we U, Gij die waarlijk onze Heer en onze God bent. Amen.

Als Hij je zo een dierbare schat heeft nagelaten in zijn testament van de eucharistie, welke dankbaarheid, welke tederheid, welke eerbied zijn jullie Hem dan verschuldigd wanneer je tot dit heilig sacrament nadert? Hoe zouden jullie moeten branden van liefde, allerliefsten, als je het geluk hebt je God werkelijk te nuttigen? Maar als je het brood des levens eet dat voor jullie gebroken wordt, zijn er dikwijls geen vlammen, geen vonken, geen gensters van liefde in jullie te vinden. We moeten beschaamd zijn te bedenken dat we totnogtoe zo weinig acht sloegen op die overgrote liefde die Hij ons betoond heeft. Mijn hart, versterkt door uw genade, moet branden van minne voor U.

(Niet gedateerd sermoen)

“Branden van minne voor U”, het zijn mystieke woorden die hier door Vader Triest worden uitgesproken. Dat was de wijze waarop hij opkeek naar de aanwezigheid van Jezus in het sacrament van het altaar. Hij zag er Gods liefde in, volledig gratis aan ons geschonken en waarvoor we ons hart moeten openstellen. Het is de basis van ieder spiritueel leven, van een leven gericht op Gods liefde. Ook wij worden vandaag uitgenodigd ons te laten beschijnen door Gods liefde, om zo vervuld te mogen worden van Gods liefde en deze liefde dan ook te laten schijnen in de wereld, waar Gods liefde zo dikwijls verduisterd is. Wij hebben de verantwoordelijkheid vanuit de volle vervulling van Gods liefde, Gods liefde opnieuw levend aanwezig te brengen in de wereld. Wij moeten een wereld creëren waar God met zijn liefde een thuis mag vinden.

Heer Jezus, het is met een ootmoedig hart dat we bij U komen. Zuiver ons hart en neem eruit weg wat ons hindert U volledig toe te behoren. En vervul ons met Uw liefde die we mogen ontvangen in het eucharistisch brood dat U ons aanreikt. Dan zullen we Uw liefde mogen laten schijnen in de wereld en zal al ons denken en handelen getekend zijn door Uw liefde. Maak ons een instrument van uw liefde, opdat er meer liefde in de wereld zou mogen komen. Amen.

Als je bemind wordt door God, tracht dan aan zijn liefde te beantwoorden en tracht Hem in waarheid te beminnen. Naar de maat van ons verlangen om God te beminnen, naar dezelfde maat is ons hart daartoe in staat. Ja, wanneer een hart ontstoken is door deze vurige liefde, kan het niet meer rusten; het wil vooruit. Het heeft niet genoeg meer aan voeten om te gaan, het zoekt vleugels om te vliegen. Daarom moeten we God zoeken zonder ophouden omdat wij Hem moeten beminnen zonder ophouden. Of om het met de H. Bernardus te zeggen: “De maat waarmee wij God moeten beminnen is Hem te beminnen zonder maat”.

(Niet gedateerd sermoen)

“De maat van de liefde, is liefde zonder maat”. Met deze woorden van de H. Bernardus probeert Vader Triest de overweldigende kracht van Gods liefde te omschrijven. Wanneer we ons denken en ons handelen laten leiden door Gods liefde, dan kunnen we nooit ver genoeg gaan met het uitstralen van deze liefde in de wereld. Zo dikwijls zetten we een stop aan onze liefde en inzet voor de medemens, omdat we ons laten leiden door de rede en alleen maar doen wat ons redelijk lijkt. De liefde roept ons echter op steeds die stap verder te zetten, de redelijkheid voorbij. Moeder Teresa zei het op haar wijze: “We moeten de arme liefhebben, tot het pijn doet”. Hoever gaan wij in onze liefde voor de concrete medemens die beroep doet op onze liefde, op onze zorg, op ons delen vanuit onze overvloed? Neen, liefde is nooit vrijblijvend en laat zich nooit opsluiten in de beperking.

Vader in de hemel, Uw liefde overweldigt ons. Uw liefde maakt ons dronken en niets of niemand kan Uw liefde evenaren. Maak ons hart dan wijd open voor Uw liefde en laat ons leven alleen nog maar liefde zijn: liefde tot U, Vader; liefde voor onszelf omdat we uw kinderen zijn; liefde voor de medemens zonder onderscheid; liefde voor de ganse schepping die vanuit Uw liefde is ontstaan. Amen.

De liefde moet altijd blijven branden in de harten van christenen, als op een geestelijk altaar. Opdat die liefde altijd zou branden, moet ze dagelijks onderhouden en gevoed worden door het gebed. Zoals een vuur niet kan blijven branden als het niet regelmatig hout of andere brandstof krijgt, zo kan ook de goddelijke liefde, die een geestelijk vuur is dat aan zoveel winden is blootgesteld als er bekoringen zijn in de wereld, niet blijven branden als het niet voortdurend nieuw voedsel krijgt door onze overweging van goddelijke zaken. Bid en mediteer, want gedenk dat een religieus zonder de geest van gebed is als een soldaat zonder wapens, een vogel zonder vleugels, een stad zonder verdediging, een lichaam zonder geest. Neem het vaste besluit geen ogenblik gebedstijd te verliezen.

(Niet gedateerde conferentie)

De liefde moet gevoed worden. Wil ze inderdaad geworteld blijven in de goddelijke liefde, die haar ware en enige oorsprong is, dan moeten we tijd maken om ons te laten beschijnen door deze goddelijke liefde in het gebed. Dagelijks moeten we goede tijd nemen om met God alleen te zijn en ons op te warmen aan zijn liefde. We kunnen dit door het beluisteren en bemediteren van zijn Woord, in de viering van de Eucharistie waar we God ten volle mogen ontmoeten en met Hem één worden, doorheen de sacramenten waar God in tekenen ons rakelings nabij komt. Het komt erop aan inderdaad het vaste besluit te nemen in de drukte van ons bestaan iedere dag tijd te reserveren voor Hem en daaraan trouw te zijn. Het is als adem voor het leven, voor ons geestelijk leven. Zonder deze dagelijkse adem gaan we geestelijk dood.

Heer Jezus, in de drukte van ons bestaan komen we tot U. Wees Gij ons rustpunt op onze levensweg. Ontsteek in ons dat vurig verlangen om bij U te verwijlen, omdat we alleen bij U de innerlijke rust en vrede zullen ontvangen die zo nodig zijn op onze weg naar heiligheid. Laat ons leven in Uw tegenwoordigheid zodat ons leven één gebed mag worden, één lofprijzing tot Uw Vader in de hemel. Amen.

Zij die geroepen zijn tot een actief leven, moeten zich hieraan met grote trouw en ijver wijden. Indien zij anders zouden handelen zouden ze ingaan tegen de orde die door de Voorzienigheid is ingesteld. Maar zij moeten opletten om niet in illusies te vervallen. Zij zullen hierin vervallen wanneer ze geen tijd nemen voor het gebed en de contemplatie. Hoe meer je door je werk blootgesteld bent aan allerlei verstrooiingen, hoe meer zorg je moet hebben om tot God te naderen door ingekeerdheid, opdat je nooit ophoudt met Hem verenigd te blijven door de liefde.

(Geschriften uit 1799)

Wij redeneren en handelen meestal andersom: als we heel veel werk hebben, dan hebben we geen tijd voor het gebed. En de tijd die dan nog rest wordt opgeslorpt door facebook, twitter, ... Laten we eerlijk zijn en eens bekijken hoeveel tijd we ondanks onze zogenaamde drukte toch nog besteden aan deze nieuwe media, tijd die we ook voor gebed zouden kunnen gebruiken. Hoe dikwijls moeten we niet ergens wachten, ons verplaatsen en routinematige activiteiten verrichten die ons ruimte laten om tot gebed te komen? Ook Franciscus van Sales riep zijn tijdgenoten op om meer te bidden als we heel veel werk hebben. Want dan hebben we juist nood aan meer gebed opdat we onszelf niet zouden verliezen in onze drukke bezigheden.

Heer Jezus, hoe dikwijls klagen we geen tijd te hebben voor gebed. Laat dit klagen vruchtbaar worden en ons aanzetten om ook en vooral in de drukte van ons bestaan U nooit te vergeten. Laat ons U biddend zoeken en vinden in de gesprekken die we voeren, in onze studie, in de handenarbeid die we verrichten, en de zorg die we besteden aan medemensen. Want het is in ons dagelijks leven dat we U moeten zoeken, vinden en aanbidden. Amen.

Gebed, versterving en zuiverheid zijn met elkaar verbonden door de onverbreekbaarste en engste banden. Zonder gebed is de versterving ondragelijk. Zonder versterving is het gebed smakeloos. Zonder gebed en versterving is de zuiverheid broos en houdt ze zelden stand.

(Niet gedateerde geschriften)

Gebed, versterving en zuiverheid, het zijn begrippen die het vandaag erg te verduren hebben. Voor gebed hebben we geen tijd, versterving is iets uit een ver verleden en over de zuiverheid weten we allemaal hoe moeilijk het vandaag is om deze deugd in ere te houden. Het gaat hier wel degelijk over de ascese waartoe we opgeroepen worden om zo tot een deugdvol leven te komen. Zuiverheid is ruimer dan de seksuele kuisheid, het is die open grondhouding waarbij we de ganse werkelijkheid met goddelijke ogen proberen te bekijken en met eerbied zullen benaderen: eerbied voor God, voor de mens die ik zelf ben, voor de medemens en voor de gehele schepping. Maar deze zuiverheid kunnen we alleen maar bereiken door gebed en wanneer onszelf weten te beheersen.

Heer Jezus, hoe dikwijls is ons hart niet in de greep van onze passies, van onze angsten, van onze hoogmoed, van onze jaloersheid. Komt Gij aanwezig in ons hart en vervul het met Uw liefde, zodat U de enige passie wordt die klopt in ons hart. Dan zullen we biddend naar de mensen gaan en Uw liefde en vrede uitstralen. Moge de plek waar we leven en werken een oord worden waar we Uw liefde mogen ontvangen en Uw liefde ook stralen naar anderen toe. Amen.

Allerbeminnelijkste Hart van Jezus, vermits U mijn hart vraagt, zie, ik geef het U. U alleen zijt het waardig en alleen U kunt het gelukkig maken. Ik geef het U opdat het zou genezen van alle wonden van hoogmoed, eigenliefde, gehechtheid aan aardse zaken en nog grotere gehechtheid aan mijzelf, gebrek aan liefde voor mijn evenmens, in één woord, van al mijn wonden. Laat er toch geen enkele meer achterblijven tenzij de wonde die uw liefde heeft gemaakt. Jezus Christus, mijn God, ik wens maar één zaak: een plaats in uw Hart.

(Sermoen in Lovendegem, 1809)

Vader Triest zag de devotie tot het Heilig Hart als een uitdrukking van Gods liefde voor ons en onze liefde voor Hem. Het mooiste gebed dat hij heeft geformuleerd is dan ook gewijd aan het Heilig Hart. Wanneer we ons openstellen voor Gods liefde, dan laten we ons helen, genezen van al onze wonden die voortvloeien van onze hoogmoed. Het is de genezende kracht van Gods liefde, deze kracht die zo tastbaar werd op het moment dat Jezus' hart werd doorboord en onze verlossing voltooide. Maar Jezus' hart is ook de plaats waar we op een mystieke wijze echt mogen binnentreden in Gods liefde. Hoeveel mystieken hebben niet gesproken over de uitwisseling van hun hart met het liefdevol hart van Jezus? Gods liefde mag ons zover brengen en ons echt een plaats geven in Jezus' hart.

Heer Jezus, U heeft ons Uw hart getoond, een hart vol liefde en tot dodens toe gewond voor onze verlossing. Dank U voor deze grenzeloze en mateloze liefde die ons tot de verlossing heeft gebracht. Geef ons iets van uw grenzenloosheid en mateloosheid in onze menselijke liefde, opdat we uw verlossingswerk ook in onze tijd kunnen verderzetten. Kom verblijf nemen in ons hart en vervul het met Uw liefde. Want het is alleen met Uw liefde dat we tot het echte leven kunnen komen. Amen.

Maria heeft voor ons een moederlijk hart, een hart vol liefde, vol van tedere genegenheid, steeds bereid om ons te helpen. Daarom twijfel ik er niet aan dat jullie een grote devotie hebben tot de Koningin van hemel en aarde en daarom dagelijks tot haar bidt. Onder alle gebeden is het rozenkransgebed het aangenaamste aan Maria. Van iemand die met godsvrucht de rozenkrans bidt, mag men met zekerheid zeggen dat hij als een geestelijk bijtje is dat op de mooiste bloemen blijft zitten, m.n. op de voornaamste mysteries van het leven van Jezus Christus, om daaruit de honing van de godsvrucht te halen.

(Sermoen uit 1789)

In ons bidden mag Maria een ereplaats innemen. Zij is diegene die ons tot haar Zoon Jezus brengt en die Jezus tot ons brengt. Ze blijft haar taak als Moeder van Jezus getrouw. In ons gebed mogen we Maria danken voor haar grote rol in het verlossingsgebeuren. Zonder haar ja-woord en haar trouw was de verlossing niet mogelijk geweest. Maar we mogen ook tot haar gaan met onze noden en zorgen, want ze zal deze zoals op de bruiloft van Cana tot bij Jezus brengen en dan als antwoord herhalen: “Doe maar wat Hij u zeggen zal”. In feite roept ze ons op ons dagelijks leven met al zijn zorgen steeds te laten beschijnen door Gods Wil. Zo heeft ook Maria geleefd, het was haar “ecce”, “fiat” en “magnificat”: haar openheid voor het Woord van God in haar leven, haar positief antwoord op de roeping die ze van God ontving en de vreugde waarmee ze dit allemaal beleefde.

Maria, U mogen we moeder noemen, want Jezus heeft U ons als een moeder gegeven. Dank U dat u onze moeder wilt zijn. Wees ons dan ook als een zorgzame moeder nabij en luister naar ons bidden. Breng onze noden, zoals U deed op de bruiloft van Kana, tot Jezus, en geef ons het antwoord dat Hij u geeft. En geef ons de kracht om zoals U te herhalen: “Mij geschiede naar Uw woord”. Amen.

Hou vol, vrienden van Maria, hetgeen we niet kunnen bekomen door vermaningen zullen we door de rozenkrans bekomen. Naarmate de godsvrucht zal vermeederen, zullen de zonden verminderen. Maar vooral in het uur van de dood toont zij dat zij waarlijk een Moeder van barmhartigheid is. Zij zal ons in het uur van de dood tegemoet treden als een liefhebbende moeder en vol blijdschap zeggen: "Jij hebt mij zo dikwijls gegroet tijdens je leven, ik kom je nu vertroosten. Jij hebt mij zo dikwijls genoemd: vol van genade. Nu kom ik om van mijn overvloed te storten in je ziel. Jij hebt mij zo dikwijls gezegd: de Heer is met u. Nu zeg ik je ook dat je in eeuwigheid bij de Heer zal zijn".

(Niet gedateerd sermoen)

Alle pausen hebben na het concilie en in lijn met het concilie ons gelovigen opgeroepen aan Maria een belangrijke plaats te geven in ons gebedsleven en heel speciaal de aandacht te behouden voor het trouw bidden van het rozenkransgebed. Paus Johannes Paulus voegde nog vijf mysteries bij om zo van het rozenkransgebed een volle meditatie te maken van de grote momenten in het leven van Jezus aan de hand van Maria. Het is als een biddend wandelen doorheen het dagboek van Maria. Het is een waar contemplatief gebed. Met het Weesgegroeit herhalen we de woorden die de Engel en Elisabeth aan Maria hebben uitgesproken en bidden we dat ze met de genade die ze zo overvloedig mocht ontvangen ook ons leven mag vrijwaren van de zonde en ons tot het volle leven in eeuwigheid mag brengen.

Maria, uw leven kende vreugde en pijn maar mondde uit in verheerlijking en het eeuwig samen-zijn met Uw Zoon. Wees ons nabij als een zorgende moeder in alle momenten van ons leven: momenten van vreugde, van lijden, van uitzichtloosheid. En laat ons steeds de hoop bewaren door ons het zicht op de eeuwig verheerlijking te tonen. En we blijven bidden: heilige Maria, Moeder Gods, bid voor ons, arme zondaars, nu en in het uur van onze dood. Amen.

Om iemand te bewegen tot aandacht en medelijden voor een sukkelaar is er niets zo krachtig als de liefde, die aan de oorsprong ligt van alles. De liefde heeft een bijzondere kracht om iemand te bewegen en de geest te overwinnen. De liefde is zo welsprekend dat zij zelfs het binnenste van het hart doordringt. Wie op eigen kracht wil steunen, bedriegt zichzelf. Gods almachtige hand trekt zich van de eigenmachtigen terug; zij worden overgelaten aan hun ontoereikendheid en hun onmacht. Om uit alle kracht te kunnen beminnen, moeten wij een beroep doen op de genade, voortdurend gaan aankloppen bij onze barmhartige God.

(Sermoen in Asse, 1802)

Ware caritas toont zich doorheen de liefdevolle grondhouding die aan de basis ligt van ons helpend nabij zijn. Bij filantropie gaat het om helpen, bij caritas om liefhebben en van daaruit zullen we de andere helpen. Dit geeft dan ook aan onze inzet voor de armen en de zieken een bijzondere elan, de elan van de liefde. Maar dan gaat het niet louter om een menselijke liefde, maar een liefde die haar oorsprong en bron vindt in Gods liefde. Het is Gods liefde die ons de kracht geeft steeds die stap verder te zetten, en verder te gaan dan wat de reden ons ingeeft en als beperking oplegt. Maar de voorwaarde blijft dat we ons geregeld voeden aan de bron die Gods liefde is. Het is een bron die nooit opdroogt, en een bron die steeds het zuiverste water geeft, dat van de goddelijke liefde.

Heer Jezus, uw leven was getekend door de liefde. Het was één grote afstraling van Gods liefde. Laat ons gesterkt door eenzelfde goddelijke liefde, U navolgen en steeds die volgende stap zetten, om zonder berekening de medemens in nood te helpen, te helen, te troosten. Hoe zouden we zoals Vader Triest met de heilige Vincentius willen herhalen: 'davantage', steeds meer. Amen.

Jezus Christus, wiens liefde zonder grenzen is, beveelt ons zijn liefde voor de mensen na te volgen. Hij roept ons op elkaar te beminnen uit liefde tot Hem, elkaars lasten te dragen, elkaar te vergeven zoals wij wensen dat God ons vergeeft en in vrede te leven met alle mensen voor zover dat in ons vermogen ligt. Die liefde moet een tedere, kinderlijke, oprechte en standvastige liefde zijn, een liefde die helemaal volmaakt is, die medelijden heeft met hen die lijden, die deelt in de vreugde van anderen. Zoals Johannes ons leert: "Kindertjes, heb toch niet lief met woorden, maar met daden en in waarheid".

(Sermoen in Ronse, 1803)

Onze enige referentie voor onze liefde voor de medemens is Jezus zelf. Hij toonde ons wat echte liefde was, liefde die haar oorsprong vond in de liefde van de Vader. Want God is liefde. Jezus was het beeld en de afstraling van Gods liefde, van Gods barmhartigheid in zijn vergeving van de zonden en medelijden voor hen die lijden. Vergeving en medelijden zijn de handen en de voeten van de liefde, maken deze zo reëel in ons dagelijks leven. Want we mogen het niet alleen maar laten bij mooie woorden. We moeten ons daarom afvragen hoe het gesteld is met onze vergeving en ons medelijden. Kunnen we de andere die ons iets heeft misdaan van harte vergeven en laten we ons echt raken door het lijden van de medemens die op onze weg passeert? Dat is onze liefde tonen in daden en in waarheid.

Vader in de hemel, Uw liefde drukt zich blijvend uit in Uw medelijden voor hen die lijden en in de vergeving voor hen die zondigen. Laat ook in ons, vanuit Uw liefde, dit medelijden en deze vergeving groeien voor medemensen om ons heen. Verruim ons hart, opdat het lijden van de medemens er een plaats mag vinden en de vergeving het antwoord mag zijn wanneer onenigheid onze relaties vertroebelt. Dan zullen we, zoals Uw Zoon Jezus het ons heeft geleerd en voorgeleefd, liefhebben met daden en in waarheid. Amen.

Beoefen nauwkeurig de liefde onder elkaar. Voorkom elkaar in alles met tekens van liefde. Veroorzaak of geef niemand ook maar in het minst droefheid, pijn of misnoegdheid. Verdraag elkaars gebreken met liefde. Beklaag je over niemand. Wees elkaar behulpzaam. Benijd niemand. Draag elkaar een welwillende liefde toe, zodat je blij bent wanneer men goed is voor een ander. Spreek nooit op enige manier achterklap. Spreek nooit over de gebreken van iemand, hoe klein of hoe openlijk bekend die ook mogen zijn. Doe je broeder of zuster nooit iets tekort. Draag nooit iets over wat men over iemand gezegd heeft, want dat is twist en tweedracht in de gemeenschap zaaien.

(Geschriften, 1820)

In liefde leven met de mensen om ons heen blijft een moeilijke opgave. Zo dikwijls wordt er een verkeerd woord gezegd, verliezen we ons geduld, spreken we negatief over de andere of stellen we ons hoogmoedig tegenover elkaar op. Want steeds gaat het over de hoogmoed, het feit dat we ons beter achten dan de andere. Vanuit de hoogmoed groeit afgunst en jaloersheid en die zal zich uiten in arrogantie. Hoeveel familiedrama's vinden daarin niet hun oorzaak? Liefde voor elkaar is een zaak van iedere dag opnieuw en begint in ons huisgezin, onze gemeenschap, op ons werk. "Charity begins at home", was een slogan uit de jaren '60, maar blijft ook voor vandaag van kracht en vraagt om een constante aandacht.

Heer Jezus, de liefde werd het waarmerk van uw eerste volgelingen. "Zie eens hoe ze elkander liefhebben". Geef ons de kracht om, naar het voorbeeld van de eerste christenen, de liefde te laten groeien in onze relaties. Dat ons samenleven getekend mag zijn door de liefde, zodat onze gemeenschappen echte leerscholen mogen worden van de liefde. Heer Jezus, schenk ons iedere dag uw liefde, zodat we ook iedere dag meer liefdevol zouden mogen worden. Amen.

Wat mij betreft, ik heb mijn vijanden reeds lang vergeven. Ik vernieuw nu openlijk mijn woord dat ik hun uit de grond van mijn hart vergeef. Ik geef hun de kus van de waarachtige broederliefde en wil als wraak niets anders dan dat zij zich verzoenen met hun God, opdat zij slechts één van hart en geest mogen zijn om zo ware broeders in Jezus Christus te zijn.

(Sermoen in Ronse, 1802)

Deze woorden van vergeving werden door Vader Triest uitgesproken nadat hij voor vijf jaar ondergedoken had moeten leven in de nasleep van de Franse Revolutie en dus geconfronteerd was geworden met een zeer vijandige omgeving. Hij had alle reden om het daar heel moeilijk mee te hebben en om nu het leed dat hem was aangedaan te vergelden. We kennen de repressie na de oorlog, waar er alleen nog maar aan afrekenen wordt gedacht. Triest doorbreekt deze vicieuze cirkel van haat en wraak en plaatst er de vergeving in de plaats. Zijn objectief is de verzoening, zo actueel in landen waar er een onderdrukking of een genocide heeft plaatsgehad. Maar ook in ons leven moet dit een na te streven doelstelling zijn. “Vergeef ons onze schulden, zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren”.

Heer Jezus, hoe moeilijk is het voor ons om te vergeven. Nochtans mogen wij van uw Vader in de hemel steeds opnieuw vergiffenis ontvangen. Nooit zal Hij ons vergiffenis weigeren als we er Hem om vragen. Geef ons de kracht om te groeien in vergevingsgezindheid en verzoening met hen met wie wij in onmin leven. Laat de vergiffenis het geneesmiddel worden voor onze verstoorde relaties en de liefdeloosheid waarmee we worden geconfronteerd of waarin we leven. Dan pas zullen we opnieuw leven als broeders en zusters van dezelfde Vader, Uw Vader in de hemel. Amen.

Als herder moet ik jullie in alles het goede voorbeeld geven; ik moet jullie onderrichten; ik moet mij helemaal ten dienste stellen. Ik moet jullie het goede voorbeeld geven om je op te wekken tot de deugd; onderrichten om jullie je plichten te leren kennen; mij ten dienste stellen om jullie te helpen in al je noodwendigheden. Ik moet naar het voorbeeld van Jezus Christus, de goede Herder, eerst zelf de deugd beoefenen eer ik ze predik. Het is rampzalig voor mij als ik jullie niet kan opwekken tot de deugd, maar het zou nog rampzaliger zijn wanneer ik iemand door mijn ongergeld leven zou ergeren.

(Sermoen in Ronse, 1802)

In zijn eerste openbaar sermoen na vijf jaar geleefd te hebben als een ondergedoken priester, gaf Vader Triest zijn missie in drie woorden: voorbeeld, onderricht en dienst. Hij had ze lang overwogen. Het blijven drie woorden die tijdloos zijn en we kunnen ons afvragen welke plaats ze innemen in ons leven. Is ons leven een voorbeeld voor anderen? Wat we van de politiciers zeggen: “Luister naar hun woorden, maar kijk niet naar hundaden”, geldt spijtig genoeg ook dikwijls voor onszelf. Alleen wanneer we consequent leven wat we anderen voorhouden hebben we het recht om dit eveneens te verkondigen en te onderrichten. Ieder onderricht dat we geven houdt dus eigenlijk een gewetensonderzoek in. En zowel ons voorbeeld als ons onderricht moeten steeds afstralen in concrete dienstbaarheid. Voorwaar geen gemakkelijke levensmissie!

Heer Jezus, U bent de Weg, de Waarheid en het Leven. Laat ons consequent U volgen als onze enige Weg ten Leven, als de enige Waarheid in ons leven. Laat alle menselijk opzicht en dubbelzinnigheid van ons wegvloeien en laat ons leven in de waarheid: in waarheid met God, in waarheid met onszelf, in waarheid met de medemens. Moge uw lichtend voorbeeld ons daarbij helpen. Amen.

Mijn tweede plicht is de onderrichting. Indien ik zwijg of indien een ziel verloren gaat bij gebrek aan onderrichting, dan zal ook ik verloren gaan. Het is mijn plicht jullie te onderrichten, jullie te vermanen en je van je dwalingen terug te brengen. Wee mij en ook jullie, indien ik jullie het Woord van God niet verkondig of indien ik het maar zelden doe. Er is niemand van jullie, allerliefsten, voor wie ik geen zorg moet dragen. O mijn God, geef aan mijn stem de kracht om de harten te bewegen en een krachtig vermogen om de fouten uit te roeien.

(Sermoen in Ronse, 1802)

Wellicht is het geven van een broederlijke vermaning één van de moeilijkste opdrachten die er bestaat. Sommigen vinden het zelfs ongehoord dat we aan anderen een vermaning zouden geven want dan zouden we een onterecht oordeel uitspreken over die andere. Maar als we onze medemens echt graag zien, en we moeten vaststellen dat hij of zij de verkeerde weg opgaat, hebben we niet alleen het recht maar ook de plicht om hem of haar daarover aan te spreken. Het is een daad van ware naastenliefde. Maar dan moet het ook gebeuren vanuit en met liefde, en niet vanuit een gevoel van opgebouwde agressie en kwaadheid. Soms spreken we gemakkelijker over de andere die iets verkeerd heeft gedaan dan met de andere. Nemen we in dat alles maar het voorbeeld van Jezus zelf en de wijze dat Hij onderricht gaf.

Heer Jezus, geef ons de moed om onze medemens met liefde nabij te zijn. Geef ons de goede woorden in de mond om onze medemens aan te moedigen wanneer zij het moeilijk hebben, te corrigeren wanneer zij de rechte weg verlaten, te danken en te prijzen wanneer het goede in hen mag zegevieren. Geef ons bovenal de moed om Uw woord van liefde te verkondigen, ook op plaatsen waar er nog weinig ruimte is om Uw woord uit te spreken en weinig bereidheid om het te beluisteren. Amen.

Mijn derde plicht is mijn dienstbaarheid. Ik ben jullie mijn waken, mijn zorgen, mijn inspanning, mijn rust verschuldigd, niet slechts bij bepaalde gelegenheden, maar op ieder ogenblik, iedere dag en iedere nacht, ondanks de verre, lastige en modderige wegen. Roep mij telkens als het jullie belieft en spaar mij niet, vrees niet om mij te storen. Ik ben gelukkig dat ik naar het voorbeeld van Jezus Christus, mijn Meester, voor jullie mijn rust, mijn gezondheid en zelfs mijn leven mag opofferen.

(Sermoen in Ronse, 1802)

Wanneer de liefde mateloos is, moet ook de dienstbaarheid die daaruit voortvloeit mateloos zijn. Zo zien we een ware lijn in het leven van Vader Triest. De onvoorwaardelijke en mateloze liefde van God die hem echt overweldigde, maakte zijn liefde voor de medemens eveneens onvoorwaardelijk en mateloos en deze werd heel concreet in zijn dienstbaarheid. Hier klinkt de bereidheid zijn leven totaal te geven voor het welzijn van de medemens, naar het voorbeeld van Jezus Christus zelf die tot het uiterste ging. Hoever kunnen wij gaan in onze dienstbaarheid voor de medemens, wat is onze eerste reactie wanneer we door iemand die zich in nood verkeert lastig worden gevallen? Hoeveel berekening en eigenbelang staan in de weg om echt in de dienstbaarheid te groeien?

Heer Jezus, Uw leven was getekend door dienstbaarheid. Iedere zieke die tot U kwam of tot bij U werd gebracht mocht rekenen op uw helend woord. Iedere zondaar die treurde om zijn zonden mocht van U vergiffenis ontvangen. Uw liefde tot de medemens was zo groot dat U zelfs bereid was Uw leven voor hen te geven. Geef ons iets van deze edelmoedigheid in onze dienstbaarheid, zodat we steeds het welzijn van de medemens zoeken en niet ons eigen welzijn. Want geen grotere liefde kan iemand hebben dan zijn leven te geven voor zijn vrienden. Geef ons deze genade, Heer. Amen.

Wij zullen naar de zieken gaan met een ootmoedige eerbied door in hen Jezus zelf te zien die lijdt in hen. Indien bepaalde zieken ons zouden afschrikken, moeten we dat sterk geloof in het werk zetten door Jezus zelf te zien. Met de ogen van het geloof zullen we de zieken met ijver en vurigheid dienen. Het is waar dat mensen een ingeboren afkeer hebben om dit werk te doen. Maar de liefde moet de plaats innemen van de natuur; het is de liefde die ons kracht moet geven om het verdriet, de afkeer en de ongerustheid te verdrijven. Liefde geeft krachten die de natuur niet kan geven.

(Kort begrip van de deugden en volmaaktheden nodig voor het kloosterleven, 1833)

“Liefde geeft krachten die de natuur niet kan geven”. Het is wellicht één van de krachtigste woorden die Vader Triest uitsprak en die het best zijn leven typeerde. Het is een woord dat ook voor ons klinkt: ook wij moeten ons leven laten leiden door de liefde, alleen door de liefde. Dan wordt veel mogelijk wat voordien op louter menselijker wijze onmogelijk leek. We zien het bij mensen die zich zonder berekening inzetten in de zorg voor armen, daklozen, en daarvoor eigen zekerheden op het spel durven zetten. We zien het natuurlijk ook in de liefde van de moeder voor haar kind, in de inzet van de vader voor de opvoeding van zijn opgroeiende kinderen. Wanneer de liefde de dragende kracht wordt van ons handelen, dan zullen we verrast zijn waartoe we in staat zijn.

Heer Jezus, Uw liefde voor de medemens in nood kende geen grenzen. Het is alleen gesterkt door Uw liefde dat we vanuit onze menselijke liefde iets van deze grenzenloosheid in onze naastenliefde kunnen laten groeien. Maak ons vindingrijk in de naastenliefde en laat ons steeds nieuwe wegen bewandelen om de armen en hen die in nood verkeren nabij te zijn, te troosten, te helen en hen in hun menswaardigheid te herstellen. Dan zal onze naastenliefde een povere afstraling zijn van de liefde die U toonde voor hen die in nood verkeerden. Amen.

Het dienen van de zieken is een achtingswaardige roeping; door deze dienst word je medehelper en dienaar van de Voorzienigheid van God die Hij heeft voor de zieken. Tevens moet je beseffen dat het Jezus Christus zelf is die je in de zieken dient; Hij is het die alle hulp ontvangt die je door jouw handen besteed aan zijn ledematen. We moeten daarom onze harten zuiver houden in het dienen van de zieken en geen andere gedachten toelaten. Zoals we alle momenten de zieken moeten dienen, moeten we ook ieder ogenblik ons hart verheffen tot de Heer en God altijd tegenwoordig brengen.

(Kort begrip van de deugden en volmaaktheden nodig voor het kloosterleven, 1833)

Bij echte caritas gaat het steeds over die liefdevolle grondhouding waarmee we naar de andere gaan, maar ook de wijze dat we in de andere die we dienen Jezus zelf herkennen, zien, ontmoeten en liefhebben. Caritas is altijd een Jezus-ontmoeting. Maar het is niet steeds gemakkelijk om in iedere zieke en arme die we dienen Jezus te zien. Hij kan zich soms heel goed vermommen in deze lastige zieke, leerling, echtgenoot,... Maar wanneer we ons oefenen om ondanks alle belemmeringen toch Jezus te herkennen in de medemens, zullen we er misschien ook gemakkelijker in slagen deze medemens echt liefdevol van dienst te zien, hem te verdragen ondanks al zijn onhebbelijkheden, hem voor de zoveelste maal te vergeven wanneer hij het ons opnieuw moeilijk heeft gemaakt. We doen het voor Jezus en aan Jezus!

Heer Jezus, open onze ogen, om U te mogen zien in de medemens die op onze weg passeert. Maak ons gastvrij, om U te mogen ontmoeten in de medemens die aan onze deur aanklopt. Open ons hart, om U te mogen liefhebben in de medemens die vraagt om onze liefde. Dat iedere ontmoeting met de medemens een gebed mag worden waarin we U, Heer Jezus, mogen zien, ontmoeten, beminnen en aanbidden. Amen.

We zullen met veel geduld naar de zieken gaan. Het is Christus die ons de ijver instort om alle moeilijkheden en walgingen van ons gemoed ten opzichte van de zieken te verdragen. We moeten gedenken dat het Jezus zelf is die voor ons geduldig geleden heeft. Onze liefde moet oprecht zijn en onze genegenheid vol van waarachtige tederheid. Onze zorgvuldigheid moet eindeloos zijn, altijd indachtig dat we de Heer Jezus zelf dienen. We moeten derhalve onze dienst vervullen met blijdschap, met geduld en met een groot hart. Het is door deze geest van liefde dat we met blijdschap de zieken zullen dienen.

(Kort begrip van de deugden en volmaaktheden nodig voor het kloosterleven, 1833)

Ziekenzorg blijft een ware roeping. In een tijd dat het allemaal wat verzakelijkj geraakt en dat economisch-financiële overwegingen een steeds grotere rol spelen, een tijd ook dat de techniciteit de bovenhand lijkt te krijgen op de menselijke nabijheid, klinkt het nog meer opvorderend wat Vader Triest ons leert over goede zorg. Geduld, tederheid, vriendelijkheid, blijheid: dat moeten de ware ingrediënten blijven van een goede zorgverlening, ook in onze ziekenhuizen en bejaardentehuizen. Zieken en bejaarden ervaren vlug wie van de verzorgenden het hart op de goede plaats heeft, wie zijn of haar taak echt als een roeping beleeft, en die het dienstwerk door de caritas laat belichten en inspireren. Neen, onze ziekenhuizen en bejaardentehuizen mogen niet verworpen tot medische bedrijven. Daarom moet de caritas het hart blijven van de zorg voor zieken en bejaarden.

Heer Jezus, geef ons een gevoelig en medelijdend hart, een hart zoals het Uwe, om iedere zieke die we ontmoeten met liefde nabij te zien. Laat de liefde, het medelijden en concrete barmhartigheid ons antwoord zijn op de kreet van hen die lijden, het geneesmiddel bij uitstek voor hen die gewond zijn naar lichaam en geest en laat de liefde de therapie blijven ook als genezing uitgesloten is. Dan zullen we hen die ziek zijn in Uw naam nabij zijn. Amen.

Behandel iedereen zacht en vriendelijk. Tracht iedereen te dienen en plezier te doen zoveel je kan. Sta zieke en behoeftige mensen met de grootste zorg en aandacht bij en tracht door je zachte manieren, woorden en antwoorden te voorzien in dingen die je niet kan doen of geven. Je mag nooit afkerig staan tegenover je medemens. Wacht je ervoor ook maar de minste afkeer te laten blijken tegenover iemand door hem uit verachting niet aan te spreken of te helpen in zijn nood. Probeer in het algemeen een goed gedacht te hebben over alles en iedereen.

(Geschriften, 1821)

Caritas zal altijd nodig blijven, zelfs in een samenleving die in alle behoeften van de burgers tegemoet komt. Met deze grondgedachte ontwikkelde Paus Benedictus zijn encycliek "Deus caritas est". Daarom blijven de woorden en aanmoedigingen van Vader Triest over de liefdevolle wijze dat we zieken moeten benaderen zo actueel, en ze winnen zelfs aan actualiteit. Enerzijds mag het ons verheugen dat zoveel zorg nu door een ruim maatschappelijk kader wordt gedragen, maar anderzijds moet het ons blijven bekommeren dat ook binnen deze meer gestructureerde en georganiseerde hulpverlening die ook door de overheid wordt ondersteund, de nodige liefde voor de zieke aanwezig blijft. Liefde moet binnen de ziekenzorg de grondhouding blijven. En daarom blijft het een terrein waar christenen met hun caritas die noodzakelijke meerwaarde kunnen geven. En ze moeten daarvoor ook de nodige ruimte blijven krijgen.

Heer Jezus, U nodigt ons uit om in deze vertechniseerde en gecommmercialiseerde wereld haarden van liefde te creëren, waar de zieke en hen die lijden als mens worden benaderd, bejegend en verzorgd. U blijft ons voorbeeld om niet toe te geven aan de verzakelijking in de zorg en in de wijze dat mensen met mekaar omgaan. Blijf het hart van onze relaties en geef ons de nodige kracht om echt medemens te zijn en te blijven zoals U het ons heeft voorgeleefd. Amen.

Je maakt je door je liefde en weldadigheid gelijk aan God. Je neemt deel aan de bediening van Jezus Christus. Al de armen die je helpt, zegenen je. En vermits je in hen de persoon van de lijdende Jezus Christus ziet, zo zien zij in jou de persoon van Jezus Christus, de Verlosser en Trooster. Je kunt Jezus Christus niet volmaakter afbeelden dan door hen behulpzaam te zijn die in ellende zuchten, die het kruis van de armoede dragen samen met ziekten en ellende, die overvallen worden door alle ramen en ongelukken samen.

(Brief aan de Zusters van Liefde, 1827)

Caritas brengt Christus nog op een andere wijze aanwezig in de zorg. Enerzijds moeten we Christus zien, ontmoeten en liefhebben in de medemens die we dienen, maar we worden ook uitgenodigd zelf afbeelding te zijn van Christus in onze liefdevolle zorg voor de medemens. Christus blijft het voorbeeld en de referentie voor de liefdevolle zorg voor de medemens. Hij had aandacht voor iedere persoon die op zijn weg passeerde en had ook aandacht voor iedereen zonder uitzondering. Persoonlijk en universeel blijven de eigenschappen van onze liefde voor de medemens. Zoals God ook ieder persoonlijk en tegelijk iedereen zonder uitzondering liefheeft. “Christenen weten wanneer ze over Christus moeten spreken, en wanneer het volstaat door hun daden Christus aanwezig te brengen, Hem aan deze wereld te tonen”, om het nog maar eens met Paus Benedictus te herhalen. Zien de anderen Christus in ons?

Heer Jezus, U bent de Weg, de Waarheid en het Leven. U willen we navolgen om echt de weg te gaan die U ons bent voorgegaan. Dan zal ons navolgen ook echt een leven worden zoals U, en zullen de mensen U ontmoeten en beluisteren in ons spreken, ons handelen, in de wijze dat we dienstbaar zijn. Geef ons de blijvende kracht om U aanwezig te brengen in deze wereld en zo echt herauten te zijn van uw Blijde Boodschap. Amen.

De zusters zullen gedenken dat zij de dienstmeiden zijn van de armen en dat zij Jezus moeten dienen in de persoon van de arme geesteszieken en de lichamelijke zieken. Zij zullen hun opdracht vervullen in ootmoed, eenvoud en liefde en hun werken uitvoeren met zorg, aandacht, trouw en genegenheid. Ze zullen voor de zieken zorgen en hen dienen zoals ze Jezus Christus zelf zouden dienen. Daarom zullen ze nooit iets laten blijken dat de liefde zou kunnen hinderen. Ook aan de lastigsten zullen ze goede zorg verlenen.

(Regel van de Zuster van Liefde, 1833)

Wanneer de liefde de grondhouding is van waaruit we naar de anderen moeten gaan, is de dienstbaarheid de weg die we willen volgen. Vader Triest vatte de caritas samen in drie woorden: liefde, medelijden en dienstbaarheid. Vanuit de liefdevolle grondhouding laten we ons raken door het lijden van de medemens en ontwikkelen we medelijden, compassie. En deze compassie laten we uitvloeien in concrete dienstbaarheid, die zich uitdrukt in de werken van barmhartigheid. Daarom blijven de werken van barmhartigheid zeer essentiële wegwijzers in onze concrete dienst aan de medemens. Het is goed dat we zowel de lichamelijke als geestelijke werken van barmhartigheid in revue laten passeren en ons afvragen welke van deze werken we deze dag effectief hebben gerealiseerd.

Heer Jezus, maak ons gevoelig voor de armen om ons heen. Verhinder dat we onze ogen voor hen sluiten, en dat we onze dienstbaarheid en hulp van hen afwenden en ons keren in zelfgenoegzaamheid. Geef ons alleen die gezonde onrust omdat we steeds ondermaats blijven in onze dienst en hulp, opdat we vanuit deze onrust steeds een stap verder zouden gaan in liefde en dienstbaarheid. Wees Gij daartoe ons voorbeeld. Amen.

Ik ben belast met de opvoeding van kinderen. Ik heb dus te danken voor de kostbare gave van zoveel zielen, over wiens heil ik eens rekenschap zal moeten afleggen. Hoe moet ik mij kwijten van deze opdracht? Door mijn toeleg op mijn werk, door mijn taak ter harte te nemen en te werken voor het geestelijke en tijdelijke welzijn van de kinderen. Door vriendelijk te zijn tegenover hen en indien nodig, hen berispen, maar met zachtheid. Door geen voorkeur te hebben noch voor de ene noch voor de andere, maar in elk afzonderlijk het kind Jezus te zien. We moeten daarom alles doen met een zuivere bedoeling, werken voor de glorie van God en het welzijn van deze zielen.

(Conferentie aan de Zusters van Liefde, niet gedateerd)

Ook opvoeding blijft een belangrijke opdracht voor christenen. Het onderwijs dat we organiseren in onze katholieke scholen dient daarom steeds heel veel aandacht te besteden aan de opvoedkundige vleugel van de school. Een school die zich alleen inlaat in het onderricht en het opvoedkundig veld braak laat liggen doet tekort aan wat wezenlijk van een school wordt verwacht: onderricht en opvoeding. Voor christenen is het opnieuw een gelegenheid om in de opvoeding de algemeen humane waarden die men leert en voorleeft te verdiepen vanuit de evangelische radicaliteit waartoe Jezus ons oproept. Vader Triest maakt het zeer concreet wat de opvoeding betreft: zorgen voor de zielen van deze kinderen, voor zowel hun geestelijk als tijdelijk welzijn. Laten we daar maar een actuele inhoud aan geven en het wordt een eerste stap hoe we vandaag opvoeding in een katholieke school kunnen invullen.

Heer Jezus, zegen ons werk in de opvoeding van de kinderen en de jongeren. Laten we hen steeds als goede meesters nabij zijn, met liefde, aanmoediging, vergeving, en laat de zorg voor hun zielen onze ware prioriteit blijven. Dat we in ons opvoedingswerk de Heer Jezus als voorbeeld mogen nemen en Hem ook laten kennen en beminnen bij onze jongeren. Dan zal ons opvoedingswerk eer geven aan God en het welzijn bevorderen van deze jongeren. Amen.

Wees nederig, en jullie zullen de vrede vinden voor je zielen: vrede met God, vrede met je medemens, vrede met jezelf, een vrede die de wereld je niet kan geven. Het is een vrede die je op deze aarde, zelfs te midden van de grootste beproevingen, waarlijk gelukkig zal maken en je eens zal geleiden tot de eeuwige vrede. De eerste en laatste trap van de volmaaktheid is de nederigheid. In een huis waar de nederigheid heerst, wonen ook al de andere deugden. Indien je nederig ben, zal de deugd groeien bij de anderen.

(Brief aan de Zusters van Liefde, 1829)

De nederigheid wordt meestal als de moeder van alle deugden beschouwd. Wanneer aan Augustinus werd gevraagd welke de drie belangrijkste deugden waren, antwoordde hij: “De eerste is de nederigheid, de tweede is de nederigheid en de derde is de nederigheid”. Het is de nederigheid die het moest afleggen tegenover de hoogmoed op het ogenblik dat de mens verleid werd om zijn eigen god te worden. De zondeval gaat over de triomf van de hoogmoed, die tegelijk de oorzaak van de zonde is en ook de eerste zonde. Door de hoogmoed keert de mens zich af van God in de overtuiging aan zichzelf genoeg te hebben. Hij wordt ook onverdraagzaam tegenover de andere wanneer hij vindt dat die andere meer heeft dan hijzelf. Afgunst en jaloesheid worden uit de hoogmoed geboren. En we weten hoever men kan gaan als men zich door de hoogmoed, de afgunst en de jaloesheid laat leiden: het is Kaïn die zijn broer Abel vermoordt.

Heer Jezus, zachtmoedig en nederig van hart, maak ons hart gelijkvormig aan het Uwe. Neem alle hoogmoed en zelfgenoegzaamheid van ons weg en schep ruimte in ons hart voor Uw aanwezigheid die de bron is van zachtmoedigheid en nederigheid. Want alleen wanneer we nederig zijn kan de ware liefde in ons hart groeien. Want wanneer ik zwak ben aan eigenliefde, word ik sterk in de goddelijke liefde. Amen.

Wie zijn handen niet uitsteekt naar de arme om hem een aalmoes te schenken, verheft zijn handen tevergeefs tot God om hem vergiffenis voor zijn zonden af te smeken. De werken van naastenliefde hebben geen verdienste en behagen God niet zolang je ze niet kan verrichten in een geest van nederigheid, ijver en liefde. Nederigheid daarom wordt beschouwd als de basis en de kern van de evangelische volmaaktheid. Zachtjesaan verlicht zij het verstand met een helder licht. In de gloed daarvan ontdek je meer en meer de grootheid van God.

(Geschriften, 1804)

Onze dienstbaarheid naar de medemens moet steeds getekend zijn door de nederigheid. We treden hier in het voetspoor van Vincentius a Paulo die de armen zijn meesters noemde die hij wou dienen met respect en liefde. Het is goed dat we onze concrete werken van dienstbaarheid daaraan toetsen: verrichten we hen echt vanuit een geest van nederige dienstbaarheid en plaatsen we onszelf aan de voeten van hen die we dienen, of voelen we ons toch nog superieur tegenover hen die we helpen? Het is Jezus die de voeten wast van zijn apostelen: dat is de plaats van de ware dienstbaarheid in nederigheid. Zijn ook wij bereid ons bovenkleed van onze prestige af te leggen om ons echt te plaatsen op het niveau van hen die we dienen? Paternalisme en superioriteit mogen geen plaats hebben in ons dienstwerk.

Heer Jezus, U bent neergeknield tegenover uw apostelen om hen de voeten te wassen. Sterk ons met uw voorbeeld om in volstreekte nederigheid de andere van dienst te zijn. Doorprik iedere vorm van hoogmoed die ons verwijdert van de ware dienstbaarheid. En laat ons zoals U de voeten kussen van hen die we mogen dienen. Amen.

De nederigheid is de mooiste en aangenaamste deugd die in een mens kan gevonden worden. Hiermee worden we gelijk aan Gods Zoon die de natuur van een slaaf heeft aangenomen om zich te vernederen; Hij is gekomen om te dienen en Hij heeft zelfs zijn leven gegeven voor onze verlossing. Zo zal de liefde voor de nederigheid ons het geringste doen liefhebben en ons ook onszelf laten verachten in de ogen van de wereld. De zachtmoedigheid is de afstraling van de nederigheid. Daarom moeten we arme mensen dienen zoals Christus ons heeft voorgedaan.

(Kort begrip van de deugden en volmaaktheden nodig voor het kloosterleven, 1833)

Net zoals Paulus zo mooi beschrijft in zijn Christus-hymne, moeten we onszelf steeds opnieuw verloochenen en alle zelfgenoegzaamheid uit ons leven bannen. Het is de kenosis waartoe we allen worden opgeroepen en die zoveel malen in het Evangelie als een paradox wordt aangebracht: de laatsten zullen de eersten zijn en de kleinsten de grootsten in het Rijk van God. Zolang we vol zijn van onszelf is er geen plaats voor God. Alleen als we die nodige vrije ruimte creëren in ons leven, kan God er met zijn genade en kracht aanwezig komen. Daarom begrijpen we Paulus ook als hij zegt dat we juist sterk worden als we zwak zijn. Het is alleen als we ons zwak weten, wat we wezenlijk ook zijn, dat God met zijn kracht in ons kan komen. De zelfontleding blijft de basis van een waar geestelijk leven en de weg naar de nederigheid. En de zachtmoedigheid is er de bloem van.

Heer Jezus, heel uw leven was één voorbeeld van zelfontleding, kenosis. U bent daarin tot het uiterste gegaan. Laat ook ons leven één grote beweging van zelfontleding zijn opdat we op het einde volledig onthecht in de liefde van de Vader zouden kunnen binnentreden. Laten we vol vreugde de woorden van Paulus herhalen: "Ik leef niet meer, het is Christus die leeft in mij". Amen.

De ootmoedigheid, de zachtmoedigheid, het geduld, de matigheid, de gehoorzaamheid, de zuiverheid, de liefde voor de armen en bovenal de liefde tot God en de ware liefde tot de medemens en de barmhartigheid tot de verdrukte en ellendige ledematen van Christus is volgens de geest van Jezus Christus de goede geest geweest van de H. Vincentius a Paulo naar dewelke de broeders van deze congregatie met grote ijver moeten betrachten.

(Regel van de Broeders van Liefde, 1808)

Vader Triest werd reeds tijdens zijn leven de Vincentius a Paulo van België genoemd. En ook zijn congregaties die hij stichtte plaatste hij onder de bescherming van deze grote caritas-heilige. Vader Triest was sterk onder de indruk van de wijze dat Vincentius invulling gaf aan de caritas. Maar hij begreep eveneens dat deze caritas alleen maar mogelijk was als afstraling van Gods liefde. In zijn regel die hij meegeeft aan zijn Broeders van Liefde zet hij hieromtrent alles op een rij. Het is Gods liefde die de mens tot ware liefde tot de naaste brengt, en die hem de beproefde deugden bijbrengt: nederigheid, zachtmoedigheid, geduld, matigheid, gehoorzaamheid en zuiverheid. Het zijn de vruchten van de H. Geest die we hier mogen ontvangen.

Heer Jezus, in de heilige Vincentius heeft U ons een voorbeeld van ware caritas gegeven. Hij noemde de armen uw iconen en zijn meesters. Laten we de armen zo nabij zijn dat ze doorheen onze concrete liefde de liefde van Uw Vader zouden mogen ervaren. Dan wordt ons leven, naar het voorbeeld van Vincentius, een echte afstraling van uw liefde. Amen.

Je volgt Gods Voorzienigheid na want je voedt de armen van Jezus Christus. Je doet het manna dalen op de hongerige, je laaft de dorstige. Je kent de droeve staat van de ongelukkige, arme en zieke mensen die nooit een aangename dag genieten. Aan deze mensen leven geven, kleren bezorgen waarmee zij zich kunnen toedekken, hun een bed geven en opschudden waarop hun gewond en ziekelijk lichaam rust, hun een zoeter leven geven door hun vuile en verkankerde wonden te zuiveren en te verzorgen: is dat hen niet doen verrijzen, hen uit de dood trekken, voor hen de zon laten schijnen, een nieuwe aarde scheppen?

(Brief aan de Zusters van Liefde, 1828)

Uiteindelijk zal de caritas steeds gericht zijn op de verrijzenis. Het verrijzenisgeloof is de kracht waarmee we naar mensen gaan, en van dit verrijzenisgeloof getuigen we ook aan via onze liefdevolle zorg. Het is het verrijzenisgeloof dat hoop geeft aan mensen die alle hoop in dit leven verloren hebben. Het is het verrijzenisgeloof dat ook ons hoop geeft om ons te blijven inzetten voor medemensen die door de maatschappij reeds lang als hopeloos zijn afgeschreven. Het is het verrijzenisgeloof dat ons krachtig doet verzetten tegen alle trends die aan mensen het leven willen ontnemen als hun situatie als uitzichtloos wordt beschreven. Neen, vanuit het verrijzenisgeloof zijn er geen hopeloze en uitzichtloze situaties noch mensen, alleen moeilijke en soms zeer moeilijke. Geloof, hoop en liefde ontmoeten mekaar in de verrijzenis.

Heer Jezus, met Uw leven, dood en verrijzenis heeft U een totaal nieuwe invulling gegeven aan het leven. Laten we deze nieuwe mentaliteit tot ons nemen en er consequent naar leven. Dat alles wat we doen getekend mag zijn door het perspectief van de verrijzenis en dat we doorheen ons handelen in het leven van de anderen, en van de armen en zieken in het bijzonder, de hoop en de vreugde van de verrijzenis mogen brengen. Amen.

Er bestaat niets zo kostbaar als de tijd. Elk ogenblik dat wij goed doorbrengen is een ganse eeuwige zaligheid waard vermits de eeuwige zaligheid de vrucht is van de genade die slechts in de tijd gegeven kan worden. De tijd is niet slechts kostbaar, maar ook kort en snel. Hoe besteden we die korte tijd van ons leven, dat zo snel naar de eeuwigheid toegaat? De tijd keert nooit terug, we mogen daarom geen tijd verkwisten. Ontwaak dan, en tracht door een heilig gebruik van de tijd die je nog rest, de verloren tijd terug te kopen. Denk elke dag bij het opstaan dat de dag die begint misschien de laatste zal zijn van je leven.

(Sermoen, 1797)

Vader Triest was een man die woekerde met zijn tijd. Het was alsof hij steeds tijd tekort had in zijn dienstwerk aan de armen en zieken. Want de liefde dreef hem tot een inzet die zich niet in limieten kon vastzetten. Tegelijk nam hij alle tijd om zich geestelijk te voeden, nam hij goede tijd om bij God te zijn. Het is vanuit de goede tijd die hij besteedde aan gebed en contemplatie, dat hij goede tijd kon besteden aan de zorg voor de medemens. Wellicht vond hij dat hij zowel aan God als aan de medemens niet genoeg tijd kon geven. Daarom vond hij de tijd zo kostbaar en moedigde hij ons aan om deze tijd goed te gebruiken, zowel voor God als voor de medemens. Misschien moeten wij ons hier in alle eerlijkheid de vraag durven stellen of we ook voldoende goede tijd geven aan God en de medemens, en hoeveel tijd we verliezen aan zaken die helemaal niet zinvol zijn, noch voor God, noch voor de medemens en dus ook niet voor ons.

Heer Jezus, slechts een korte tijd was U onder ons aanwezig. Maar dat was voldoende om het aanschijn van de wereld te veranderen. Laat ons, door een goed gebruik van onze tijd, naar Uw voorbeeld, verder werken aan deze opdracht om ook op de plaats waar we leven en werken, het aanschijn van de wereld te veranderen. Dan mogen we ook als mens participeren aan uw incarnatie, verlossing en verrijzenis. Amen.

Hoe gelukkig is het in een huis te wonen tussen liefde, gehoorzaamheid, geduld, vrede en behulpzaamheid; in een huis waar men slechts God hoort loven, waar men uit het gebed komt in liefde en stilzwijgendheid, waar men slechts werken van liefde doet, waar men geen ander vuur ziet dan harten van goddelijke liefde, waar geen andere klachten geuit worden dan dat men elkaar niet voldoende tekens van liefde kan bewijzen, waar men slechts tranen van medelijden ziet vloeien.

(Brief aan de Zusters van Liefde, 1829)

De laatste bezinning die we ontvangen van Vader Triest gaat over de liefde die we moeten beleven in onze concrete gemeenschap: ons gezin, onze communiteit, onze werkgemeenschap. We kunnen niet ontkennen dat we dikwijls wegdromen naar een tijd dat het goed was in ons gezin, in onze gemeenschap, in onze werkgemeenschap. Nu lijken de spanningen de bovenhand te krijgen, en conflicten worden de voeding van iedere dag. Laten we ons hierbij afvragen wat we concreet kunnen doen om daaraan verandering te brengen. Met wie hebben we het moeilijk in onze omgang, en misschien moeten we deze persoon meer liefhebben dan de anderen. Welke situatie blokkeert ons steeds, en misschien is het aan ons om de eerste stap te zetten op weg naar een oplossing en naar vergeving te zoeken. Heb ik vandaag al een woord van bevestiging uitgesproken voor iets dat iemand goed deed, of zie ik alleen maar de negatieve kanten bij de ander? Indien de liefde de grondtoon zou worden van onze dagelijkse relaties, zouden we misschien de droom van weleer opnieuw kunnen beleven.

Heer Jezus, leven in gemeenschap is niet gemakkelijk. Ook U heeft ervaren hoe Petrus U verloochende en Judas U verraadde. En toch bent U verder op stap gegaan met deze mensen, hen aanmoedigend in het goede en hen vergevend wanneer ze een misstap begingen. Schenk ons Uw liefde, opdat we net zoals U bevestigende en vergevende mensen mogen worden waaruit een ware gemeenschap mag groeien. Amen.

Bidden met Vader Triest

Gebed tot het Heilig Hart van Jezus

Allerbeminnelijkste Hart van Jezus, vermits U mijn hart vraagt, zie, ik geef het U. U alleen zijt het waardig en alleen U kunt het gelukkig maken. Ik geef het U opdat U het zou genezen van alle wonden van hoogmoed, eigenliefde, gehechtheid aan aardse zaken en nog grotere gehechtheid aan mijzelf, gebrek aan liefde voor mijn evenmens, in één woord, van al mijn wonden. Laat er toch geen enkele meer achterblijven tenzij de wonde die uw liefde zal gemaakt hebben. Jezus Christus, mijn God, ik wens maar één ding: een plaats in uw Hart.

O allerheiligste Hart van Jezus, o bewerker van alle genaden, oorsprong van alle volmaaktheid, leid onze gedachten, zuiver onze verlangens, heilig onze gevoelens, ontvang onze aanbidding en onze offerande. Wij zouden U alle harten willen aanbieden en ze aan U onderwerpen.

Geef ons, bidden wij, dat wij ootmoedig, zachtmoedig en geduldig zijn in het lijden en dat wij niets anders zoeken dan uw eer en glorie, dat wij niets anders liefhebben dan U in tijd en eeuwigheid. Amen.

Gebed tot Jezus in de Eucharistie

Minnelijke Zaligmaker, geef ons uw genade, wij smeken U, en maak ons hart gelijkvormig aan het uwe.

Wij hebben ons aan U toegewijd. Vandaag vernieuwen wij onze toewijding met de grootste vurigheid. Al wat wij hebben, geven wij U zonder voorbehoud.

Wij dragen U deze kerk op, maakt dat uw Heilig Hart hier dag en nacht vurig wordt aanbeden.

Wij dragen U deze parochie op, wees steeds haar herder.

Wij dragen U onszelf op, dat wij ons woord nooit meer zouden terugnemen.

Gewaardig U dan onze offerande te aanvaarden en vervul ons met uw weldaden. Bekeer de zondaars, doe de rechtvaardigen volharden, troost de bedroefden, verlicht de zieken, sta de stervenden bij.

Maak, o goddelijk Hart, dat wij allen door U op deze wereld trouw te dienen en oprecht te beminnen, eens het geluk mogen genieten met U verenigd te zijn in eeuwigheid.

Gebed tot de goddelijke Liefde

O goddelijke liefde, hoe zal ik van U kunnen spreken, vermits niemand U kan bevatten. U zijt een onmetelijke zee, een afgrond waarin men zich verliest.

O vuurhaard van liefde, kom dan tegemoet aan mijn onvermogen en laat de harten van mijn toehoorders aanvoelen wat geen enkele rede of uitspraak van mensen kan duidelijk maken aan hun geest. Jezus' Hart heeft ons bovenmate bemind, laten wij Hem dan eveneens grenzeloos beminnen.

Gebed om Gods barmhartigheid

Zachtmoedige en geduldige Zaligmaker, met de verloren zoon moet ik openlijk bekennen: "Ik heb misdaad tegen de hemel en tegen u" (Lc. 15, 18). Ik beken dat ik de smaad en het kwaad dat mij werd aangedaan, zo weinig naar uw voorbeeld met liefde en geduld verdragen heb. Ik beken dat ik getracht heb wraak te nemen op mijn evenmens die mij iets misdeed.

Maar nu, Jezus, ben ik door uw zachtmoedigheid overwonnen. Uit de grond van mijn hart vergeef ik alle kwaad en alle schuld die iemand mij heeft aangedaan. Voortaan wil ik alles geduldig verdragen uit liefde tot U!

Ondersteun dan mijn zieke en zwakke natuur door uw hulp en genade, opdat ik, volgens uw leer, ook de andere kaak kan aanbieden aan diegene die mij op de kaak slaat. Zo mag ik ook van U vergiffenis voor al mijn schulden bekomen omwille van mijn geduld en de vergiffenis van de smaad die mij werd aangedaan. En zo mag ik met U in de hemel verenigd zijn door de eeuwige band van liefde, rust en vrede. Amen.

Goedertieren en beminlijke Jezus, ik moet bekennen dat ik meer ertoe bereid was om U na te volgen op de Berg Thabor, om te genieten van de glorie, het plezier en het vermaak dan U na te volgen op de Berg van Olijven om daar met U angst en droefheid te doorstaan.

Ik heb er meer naar verlangd om met U te zijn op de bruiloft van Kana om zijn zinnelijkheid in eten en drinken te voldoen dan om bij U in de stal van Bethlehem te zijn om koude, honger en dorst, armoede en gebrek te verduren.

Maar nu ben ik overwonnen door Uw grote liefde tot onze arme zielen. Ik wil U voortaan overal navolgen.

Ik ben bereid met U te lijden, want ik weet heel goed en ik overdenk dat het waar is wat Gij door uw apostel Paulus gezegd hebt: “Wij weten dat gij, delend in onze smarten, ook zult delen in onze vertroosting” (2 Kor. 1, 7).

O Christus Jezus, ik vrees in hoge mate dat ik voor eeuwig verdoemd ben omdat Gij rechtvaardig zijt. Maar ik hoop ook vast dat ik zalig word, omdat Gij goedertieren en barmhartig zijt en mijn Opperste Goed. Uw Godheid jaagt mij vrees aan, maar uw mensheid versterkt mijn hoop.

Wij komen dan tot U, genadige en barmhartige Zaligmaker, die de dood van de zondaar niet wil. Die het water uit de steenrots doet vloeien, besproei ook ons dorre hart met de dauw van uw genade, opdat wij met Petrus waarachtige tranen van leedwezen over onze zonden storten. Wij willen voortaan alle gelegenheden die ons zo dikwijls tot zonde gebracht hebben, vluchten. Wij willen voortaan met Petrus weggaan uit het huis van Kajafas, uit alle gevaren tot zonde en over onze vorige zonden bitter wenen.

Heer Jezus, keer U dan tot ons gelijk Gij U tot Petrus hebt gekeerd. Bekijk ons met dezelfde ogen vol barmhartigheid waarmee Gij het hart van Petrus hebt doorstraald. Opdat wij mogen verdienen verhoord te worden, werpen wij ons aan uw voeten en roepen met David uit: "Ontferm U God" (Psalm 4, 2).